

WYDAWNICTWO H. ALTENBERGA WE LWOWIE

POD NAZWĄ

WIEDZA WSPÓŁCZESNA

Wyszły następujące tomy :

1. MARCIN ERNST. Energia słońca.
2. JAN PTAŚNIK. Miasta w Polsce.
3. JULJUSZ MAKAREWICZ. Zbrodnia i kara.

W druku:

4. TADEUSZ BRZESKI. Polska jako jednostka gospodarcza.
5. H. STEINHAUS. Czem jest a czem nie jest matematyka.
6. JÓZEF SIEMIRADZKI. Płody kopalne Polski.

W przygotowaniu:

KAZIMIERZ ROUPPERT. Zmienność roślin i warunki dziecięzości.

HENRYK UŁASZYN. Nauka o języku.

KONSTANTY SROKOWSKI. Dziennik i dziennikarstwo.

JERZY SMOLENSKI. Geografia, jej cele, metody i zadania.

EDWARD STAMM. Komunikacja radiograficzna.

WIEDZA WSPÓŁCZESNA — TOM III.

ZBRODNIA I KARA

NAPISAŁ

JULJUSZ MAKAREWICZ

Kolekcja
Emila Kornasia

H. ALTENBERG
KSIĘGARNIA WYDAWNICZA WE LWOWIE

1922

SPIS RZECZY

Słowo wstępne	Str. 1— 3
Rozdział I. Przestępstwo.	4—11
§ 1. Istota przestępstwa. Grupa społeczna, jako punkt wyjścia. Dwa rodzaje reakcji społecznej. Prawo karne drobnych grup w obrębie państwa. Tendencja państwa do zmonopolizowania prawa karnego. (4—8).	
§ 2. Zmienność zapatrywań etycznych i prawnych. Próby tworzenia przestępstwa naturalnego. Zamach na byt grupy. Ustawa karna. Brak kodeksu etycznego. (8—11).	
Rozdział II. Rozwój przestępstwa.	12—56
§ 1. Trzy fazy rozwoju. (12—13)	
I. Faza pierwsza: Przestępstwo przeciw silniejszemu.	
§ 2. Czynniki siły. Organizacja monarchiczna i demokratyczna.	
Prawo zwyczajowe, jako regulator samowoli. (13—16).	
§ 3. Zdrada. (16—19)	
§ 4. Aninizm i fetyszizm przenikają prawo karne. Nietykalne miejsca, zwierzęta i rośliny. Czarnoksiężstwo (19—22).	
§ 5. Wpływ stosunków ekonomicznych na przestępstwa przeciw własności i cudzołóstwo. (22—25).	
II. Faza druga: Przestępstwo przeciw Bóstwu.	
§ 6. Wola bogów. Zemsta bogów. Ofiarowanie przestępców. (25—27).	

Str.

§ 7. Ideały społeczno-uitytarne w postaci religijnej. System Tabu. (27—30).	
§ 8. Obrażający bogów — wyjęty z pod prawa. Tworzenie syntezy woli bogów. (30—31).	
§ 9. Naczelnik jako rzecznik woli bogów. Rola kapłanów. Podział przestępstw na trzy kategorie. (31—34).	
§ 10. Naruszenie przepisów religijnych. (34—35).	
§ 11. Naruszenie interesów społecznych. Ochrona pracujących, zgromadzeń ludowych, targów. (35—40).	
§ 12. Ochrona życia ludzkiego, domu mieszkalnego, pola, życia rodzinnego i t. p. (40—45).	
§ 13. Naruszenie interesów jednostki lub klasy silniejszej. (45—48).	
III. Faza trzecia: Przestępstwo przeciw społeczeństwu.	
§ 14. Przestępca zawodowy. (48—50).	
§ 15. Ochrona religii jako takiej. (50—51).	
§ 16. Ochrona dóbr społecznych. (51—53).	
§ 17. Wpływ silniejszych. (53—56).	
Rozdział III. Źródła przestępczości	57—74
§ 1. Wpływ stosunków ekonomicznych. (57—60).	
§ 2. Znaczenie pobudek religijnych, etycznych i estetycznych. (60—62).	
§ 3. Upadek rodziny (62—64)	
§ 4. Alkoholizm i choroby nerwowe. (64—69).	
§ 5. Rola oświaty. (70—73).	
§ 6. Wychowanie (73—74).	
Rozdział IV. Typy przestępców.	75—87
§ 1. Znaczenie ustroju psychofizycznego a) Nietelni. b) Zawodowi, c) Anormalni. d) Częściowo anormalni. Przestępca stały i przejściowy (75—85).	
§ 2. Płeć. (85—87).	
Rozdział V. Kara.	88—130
§ 1. Istota kary. (88—89).	
§ 2. Reakcja społeczna — trzy typy (89—90).	
§ 3. Zemsta społeczna (90—93).	
§ 4. Wygnanie i pustoszenie (93—95).	
§ 5. Udział ludu w wykonaniu wyroku (95—96).	

6. Odwet symboliczny, pietnowanie (96—99).
7. Prośba o przebaczenie, pokuta publiczna. (99—100).
8. Okup pieniężny (100—102).
9. Kary patryarchalne (102—105).
10. Czynniki sakralne — ofiara. (106—108)
11. Związki tajemne. (108—109).
12. Sady pokutne (109).
13. Zemsta krwawa (109—114).
14. Prawo i obowiązek zemsty. (114—116).
15. Wykonanie kary przez poszkodowanego (116—117).
16. Taryfy odszkodowania a prawo karne (117—121).
17. Czynniki zrównoważenia. (121).
18. Skarga prywatna (121—122).
19. Kara nowożytna (122—126).
20. Rezygnacja z odpłaty. (126—130).
21. Kara majątkowa. (130).

Rozdział VI. Walka z przestępczością. 131—151

- § 1. Zjawisko społecznej patologii. (131—132).
- § 2. Znaczenie dla organizmu społecznego (132—136).
- § 3. Poprawa i odstraszanie (136—137).
- § 4. Polityka kryminalna Sterylizacja. Wychowanie przymusowe Zakłady dla nieletnich przestępców. Środki zabezpieczające wobec zawodowych i nałogowych. (137—145).
- § 5. Domy pracy przymusowej. Opieka nad uwolnionym. (145—148).
- § 6. Polityka socjalna. (148—151).

Tytuł: „Zbrodnia i kara“ ma charakter literacki, wybrany z rozmysłu dla czytelnika, nie znającego problemów nowoczesnej kryminalistyki, nie odpowiada on treści książki w tym stopniu, by pokryć całokształt poruszonych kwestji.

Zbrodnią nazywamy popularnie ten konflikt między jednostką a społeczeństwem, który kończy się w zasadzie karą. Prawnik przez zbrodnię rozumie jednak tylko jeden z typów czynu karygodnego, przestępstwo najsilniej naruszające dobra stojące pod opieką karzącego społeczeństwa, prawnik poza zbrodnią zna jeszcze jeden lub dwa typy zamachów antyspołecznych niższej kategorii, występki, wykroczenia lub jedne i drugie.

Niepodobna wyłączyć tych mniejszych konfliktów między jednostką a społeczeństwem, wysunąć poza nawias badania, tem więcej, że granice między przestępstwami cięższymi a lżejszemi są płynne.

Synteza naukowa musi używać pojęcia najogólniejszego, musi mieć na oku każdy czyn uznany przez społeczeństwo za karygodny.

Nie można też zatrzymać się przy ustaleniu pojęcia czynu karygodnego bez zbadania jego podłoża socjologicznego i psychologicznego, nie wystarczy stwierdzić, co jest istotą czynu karygodnego, bez odpowiedzi na pytanie: jaka jest etiologia tego zjawiska społecznej patologii, o ile społeczeństwo samo przyczynia się do tego, że przestępstwo się